

Biskop Tor Singaas

HOEGGEN MENIGHET – STRINDA PROSTI

VISITASFOREDRAG 24. mars 2013

Innledning

Det har gjort inntrykk å møte Hoeggen menighet!

Dette er en levende menighet. Nytenkende, nyskapende, våken, - lever med i den bydelen den er en uløselig del av.

Menigheten opplever en sterk identitet og forpliktelse knyttet til bydelen. En er glad og stolt over den.

Gud har i Jesus Kristus tatt bolig her. For Gud har det med å ta bolig i mellom oss - han «slår opp sitt telt» - , slik det uttrykkes gjennom det greske ordet i Johannes evangeliets 1. kap.

Når vi samles i Jesu navn i Ord og sakrament, er han midt i blant oss.

Menighetens liv er formet av folket og kulturen i bydelen. Menigheten deltar hele tiden i en viktig formings- og dannelsesprosess. For den er bærer av verdier som er synlige til stede midt i mellom dere.

Fortellinger og tradisjoner

Fortellinger har vært et tema under visitasen.

Fortellingene er våre liv.

Fortellingene fra Bibelen fortelles og leves ut.

Det er en utfordring å skape gode tradisjoner i en bydel hvor historien er så kort. Bydelen er ca. 40 – 45 år gammel.

Tradisjonsformidling har alltid vært viktig for kirka. De gamle fortellingene skal levendegjøres stadig på nytt.

Bydelen har sine fortellinger og historie. Menighetens fortellinger er en del av bydelens fortellinger.

Menigheten fikk sin nye kirke til byjubileet i 1997. Det var en stor jubileumsgave til Trondheims 1000 – årsjubileum.

Det har vært noe av det viktigste som har skjedd menigheten og bydelen.

Folk er glad i, og stolt av kirka si.

For det er en katedral , - en særdeles travel katedral med et summende liv, - med mange mennesker innom hver uke.

Hoeggen kirke betyr mye for mange. De knytter sine liv til den.

Den er vakker, åpen og raus.

Menigheten har formet kirkerommet, og kirkerommet har formet menigheten.

Det gjør noe med den som lever sitt liv i dette kirkehuset. Hoeggen kirke spiller en sterk rolle i bydelens liv, og i enkeltmenneskers liv.

Kirka ligger høyt og sentralt i bydelen. Slik også i menneskenes liv.

Hoeggen kirke og menighet er en av de viktigste tradisjonsbærende elementer i bydelen. Det skapes tradisjoner som henter sin næring av levende fortellinger som gjenfortelles i dette kirkerommet. Folk må hit for å få sammenheng i livet.

Her fortelles vi de store fortellingene fra Bibelen som er med og former våre egne fortellinger i hverdagen. Fortellingene vi har med oss fra livet, og fortellingene fra Bibelen må møtes. Disse møtes i gudstjenesten.

Livsrytme og gudstjenesterytme må henge sammen. Det er en utfordring. Vi må arbeide for å få høytidene på plass igjen i våre liv. Vi må gjeninnsette hviledagen som «Herrens dag». Vi trenger hviledagen for å kunne leve i hverdagen.

«Livets festbord», nattverdbordet dekkes hver søndag i Hoeggen kirke. Det er gir oss styrke i våre hverdager.

Rapporter

Til visitasen er det blitt utarbeidet 3 gode rapporter; fra menighetsrådet hvor soknepresten har hatt et hovedansvar for utforming; fra Kirkelig fellesråd hvor

kirkevergen har hatt hovedansvaret på vegne av rådet. I tillegg foreligger en rapport fra prostens angående kontor- og administrasjons-/ forvaltningsforhold. Disse rapportene har vært utgangspunkt for vårt arbeid under visitasen. Alle disse blir vedlagt protokollen som blir utarbeidet i forbindelse med visitasen, og som danner grunnlag for oppfølging etter visitasen.

Visitasedraget er et utdrag av protokollen, og vil bare berøre noen enkelte viktige momenter som er blitt belyst under visitasen.

Sokneprestens og menighetsrådets beretning er meget god og oversiktlig. Den er poengtert. Den avslutter hvert avsnitt med å gi noen utfordringer. Jeg slutter meg fullt ut til disse.

Det skjer så mye her i menigheten, at en visitas på ingen måte har mulighet for å dekke alt, og være tilstede i alt.

Disse rapportene må dere bruke aktivt i planlegging og gjennomføring av arbeidet i framtida. De må ikke legges bort etter visitasen.

Møte med kirkelig tilsatte

Hoeggen menighet har en stab med stor faglig kompetanse og høy arbeidsmoral. De utfører et godt og solid teamarbeid. Dette er en menighet med store menneskelige «ressurser».

Det er gledelig at kantor nå fra 1. januar har fått hel stilling.

Alle ansatte fortalte om sitt arbeid og sine arbeidsoppgaver; hva de likte best, og hva som var de største utfordringene.

Staben utfordres til å tenke gjennom innholdet i stabsmøtene, og om det kan være på plass med flere møteformer? En trenger forskjellige steder hvor en drøfter ulike forhold i arbeidet. Stabsmøtet egner seg ikke til alt.

Det er viktig med god kvalitet på møtene, med god forberedelse, strukturert gjennomføring og med oppfølging som avtalt og vedtatt.

Det ble tydelig og entydig gitt uttrykk for at det er et stort savn å ikke ha en fast kirketjener.

Dette virker å være en uholdbar situasjon.

Det er så mange praktiske gjøremål i kirkehuset, som trenger en person som tar ansvar for dette. Slik det er nå, må prester, kateket, diakon, kantor og andre i altfor stor grad ta ansvar for å tilrettelegge praktiske forhold som utvilsomt ligger innenfor en kirketjeners ansvarsområde. Det er uakseptabelt at de ovennevnte må bruke av sin arbeidstid til slike gjøremål. Det er demotiverende, og tar fra nødvendig konsentrasjon omkring egne arbeids og tjenesteoppgaver! Jeg etterlyser en klarere tenkning hos kirkevergen på dette punktet.

Jeg er kjent med at kirkelig fellesråd står overfor krevende ressursutfordringer.

Men fellesrådet må se nærmere på hvilke praktiske oppgaver som er av en så viktig og avgjørende karakter for å sikre tjenestens kvalitet, - at det må legges til en kirketjener, - og hvilke en kan bruke frivillige til å utføre.

Jeg er takknemlig for å erfare at alle tilsatte poengterer at de er glad i arbeidet sitt i menigheten.

Møte med menighetsrådet

Hovedtema var gudstjenesten, - hvordan arbeide med gudstjenestene.

Hoeggen har levende og nyskapende gudstjenester som mange søker til. Her er stedegengjørelse, involvering, fleksibilitet, og gjenkjennelse, -de 4

hovedkriteriene i vår nye gudstjenesteordning.

Det arbeides bevisst og aktivt for å skape et mangfoldig gudstjenesteliv. Mye energi legges i dette. Og det gjør inntrykk.

Gudstjenesten er menighetens «pulsslag».

Det er dyktige tilsatte og frivillige som legger ned et stort arbeid i forberedelse og gjennomføring av gudstjenestene.

Det er en riktig prioritering.

Det relativt nye menighetsrådet fikk en stor utfordring da det skulle lages ny gudstjenesteordning. For det har vært mye å sette seg inn i. Det har vært godt

å ha kvalifiserte tilsatte som har sett sitt ansvar i å ta del i dette arbeidet på en avgjørende måte.

Og det kan synes som om dere har gått inn i denne oppgaven med stor entusiasme. For Hoeggen var den første menigheten i bispedømmet som sendte inn sin nye gudstjenesteordning til biskopen for godkjenning. Ja, til og med før Kirkemøtet hadde gjort sitt endelige vedtak om ny gudstjenesteordning! Det må vel kunne aspirere til Norgesrekord, - utvilsomt «bispedømmerekord»!

Nå handler det om å finne og bygge videre de gode rutiner for feiring av gudstjenestene i Hoeggen.

Folk kommer til kirka når de har en grunn til å komme.

Det er et forhold mellom livsrytme og gudstjenesterytme. Slik har det alltid vært.

Hvordan skape en gudstjenesterytme som svarer til den måten folk lever og organiserer sine liv på. Det er utfordringen.

Det kan bety at vi må tenke nytt i forhold til om når, og hvordan vi feirer gudstjeneste?

Jeg utfordrer menighetsrådet til å arbeide videre kontinuerlig med gudstjenesteordningen og gudstjenesteplanene. Dette bør gjøres til en årlig større drøfting i rådet.

Dere er alt godt i gang med en slik måte å tenke og arbeide på.

Frivillige

Menigheten har mange frivillige.

Vi er en frivillighetsbevegelse.

Vi blir rikere mennesker når vi gir til andre av vårt eget. Da får vi dobbelt tilbake. Det er det som skjer i frivilligheten, og det er også en grunnleggende og viktig begrunnelse for å arbeide med frivillighet.

Du blir et rikere menneske og kristen når du gir av ditt eget til et medmenneske.

Når menigheten har så mange frivillige, vil jeg anbefale at det utarbeides retningslinjer for hvordan en skal ta vare på de frivillige. «Metodikken» i frivillighetsarbeidet har endret seg. Vi er gått fra livslangt engasjement til et prosjektorientert, som er tidsavgrenset.

Mange er tilbakeholdende med å ta på seg oppgaver som strekker seg over lengre tid. Hva tenker vi om det? Kan vi gjøre noe annerledes for å imøtekomme folks ønsker? Det kan bety at menigheten må se på om det er

mulig å tilby prosjekter av ulike slag mht lengde og art, som gjør at enda flere kan tenke seg å ta ansvar i menigheten? Dette handler og om hvordan de frivillige følges opp enkeltvis og som gruppe.

Jeg vil utfordre menighetsrådet til å arbeide videre med denne utfordringen.

Det aner meg at her i menigheten finnes både erfaringer og kunnskaper om frivillighetsarbeid som kan komme andre menigheter til gode? For under alle visitaser meldes det om behov for hjelp til å få sterkere fokus på frivillighet i menigheten. Mange steder «sliter» vi med å få flere frivillige med. Men hvordan gjør vi det?

Her må vi tenke sammen, -mange. Og dere har mye å bidra med.

Vi drøftet videre i menighetsrådsmøtet særlig frivillighet i forhold til trosopplæringen i menigheten, som i seg selv alt er en imponerende og mangfoldig aktivitet. For dere venter fortsatt på å få trosopplæringsmidler sammen med de andre menighetene i Strinda prosti. Derfor er det gledelig alle de tiltak som dere alt er i gang med, på tross av begrensede midler. Vi kan ikke liste opp alt som er nevnt i menighetens rapport, men nevner noe;

Lederarbeid, Emmaussamlinger, Rorate (tidlig morgenmesse) søndagsskole, speiderarbeid, tensing, ungdomskafe. Et godt og variert konfirmantarbeid, foruten et planmessig ungdomsarbeid. Vi håper inderlig at Strinda prosti snart får tilført de etterlengtede trosopplæringsmidlene bevilget av Stortinget, som

kan gjøre det mulig for Hoeggen menighet å nå enda lengre ut med sin dåpsopplæring.

Kirke-/skole

Kirke- skole samarbeidet er godt. Det bygges på gjensidig tillit. Det er grunnleggende.

Menighetens oppgave er å respektere de grenser skolen må handle innenfor i RLE- faget. Men menighetens ansatte, - prester, kateket, diakon og kantor synes å være etterspurt på skolene, fordi de viser seg kompetente og tilstede på skolene som gode og troverdige medarbeidere. Dette er i særlig krevende etiske spørsmål som handler om sosial adferd i skolen, som medfører å vise respekt for andres grenser uansett kultur, tro og livssyn.

Skolens påskekudstjeneste.

Vi hadde en flott påskekudstjeneste i Hoeggen kirke med samtlige elever ved Steindal skole på fredag morgen. Kapellan Andreas Hilmo Grandy-Teig har nedlagt et stort arbeid for å skape en levende gudstjeneste med aktiv deltagelse av elevene. Dette ble et fint eksempel på hvordan en kunne ivareta både kirkas og skolens integritet på en respektfull måte i en gudstjeneste.

Møte med lærerne på Steindal og Utleira barneskoler og Hoeggen ungdomsskole.

- Tema for møtet med lærerne på barneskolene var «De bærende fortellinger i vår kultur. Rammene for samarbeid mellom skole og kirke.» Soknepresten hadde en meget god og utfordrende innledning.

- Tema for møtet med lærerne på Hoeggen ungdomsskole var:
«Skaperverksbegrepet som utgangspunkt for en praktisk etikk for unge i vår tid».

Biskopen innledet til samtale.

Disse møtene viste hvor viktig det er med en samtale mellom lærerne og menighetens ansatte om faglige spørsmål som er dagsaktuelle både for skole og kirke.

Diakoni

Åpen barnehage.

Vi vil berømme menigheten for den åpne barnehagen som er et troverdig diakonalt tiltak som er meningsfull i hverdagen for små og store.

De små får nødvendig læring i sosial omgang med andre barn, mens de voksne får verdifull kontakt med andre foreldre og foresatte. Den åpne barnehagen gir avlastning i travle hverdager med barna. Dette er og et viktig tilbud i integrering av innvandrere i bydelen.

Nidarvoll Helsehus m.m.

Torsdag fikk vi være med på «sangstund og andakt» for beboerne på Nidarvoll Helsehus, Avdeling A og C, hvor henholdsvis diakon Heide Thorsen og sokneprest Merete Sand ledet samlingene.

Det kirkelige nærvær ved Nidarvoll helsehus holder en meget høy faglig standard. Den måten beboerne ble møtt på, var forbilledlig, - fylt av respekt og varhet for den enkelte. Dette var noe å lære av for alle oss som fikk oppleve både Heide Thorsens måte å møte «demente» på, og Merete Sands tilnærming og tale til eldre mennesker.

Vi var dessuten på et meget trivelig hjemmebesøk hos 5 funksjonshemmede i Jotunveien. Her var gjestfriheten stor. Vi kjente oss svært velkommen. Gleden deres var smittende over å få vise fram sine egne leiligheter. Et sterkt møte.

Vi merker oss at menigheten driver et bevisst og godt arbeid blant funksjonshemmede under sokneprestens ledelse. Her ligger Hoeggen menighet absolutt i forkant i byen.

De diakonale tiltakene i menigheten er mange, og det skyldes ikke minst at en har hatt diakon i mange år. Det er en gave til en menighet.

Menighetsrådet utfordres til å arbeide videre med diakoniplanen for menigheten i samarbeid med diakonen.

Kulturkveldene

Intet mindre enn to kulturkvelder ble arrangert under visitasen. Onsdag kveld fremførte menighetskoret under kantor Oddrun Bølsets ledelse den britiske komponistens John Stainers verk « The Crucifixion»: En mektig og flott opplevelse.

Kulturkvelden torsdag kveld var noe av det mest engasjerende jeg på lenge har vært med på i en kirke. Igjen Oddrun Bølset som den skapende kraft.

Vi fikk oppleve «en dansende kirke». Alle korene var med, Ten-sing, Barne-minigospel, voksenkor. Korene i Hoeggen omfatter samlet 108 medlemmer! Imponerende med så mange korister.

Geir Dolmen bandt det hele sammen på en elegant og morsom måte, hvor vi også fikk mye nyttig informasjon underveis om Hoeggen kirke.

Den kirkemusikalske virksomhet i Hoeggen er bemerkelsesverdig stor. Det skyldes en bevisst satsning fra menighetsrådets side med bakgrunn i at en har særdeles kompetente medarbeidere innenfor fagfeltet.

Jeg utfordrer menighetsrådet i samarbeid med kantoren å utarbeide en plan for kirkemusikk i menigheten.

«Bedriftsbesøk» på TV – Risvollan:

Det var interessant å få en innføring i hvordan lokal-TV fungerer på Risvollan.

Engasjerte medarbeidere med et stort hjerte for bydelen. Vi merket oss

allerede det gode samarbeidet med menigheten, og at lederen av TV-selskapet

gjerning mottar enda mer stoff og informasjon fra menighetsrådet, og er

dessuten åpen for et nærmere samarbeid med kirka og menigheten. Et godt

tilbud som gir Hoeggen menighet mulighet til å nå ut med informasjon gjennom

det nye digitale mediesamfunn.

Møte med Trondheim kommune

Under visitasene i Trondheim møter vi alltid både ordfører og formannskap. De viser stor interesse for menighetene i byen. Den politiske ledelse i byen gir sterkt uttrykk for at et aktivt og rikt menighetsliv betyr mye i bydelenes mangfoldige liv.

Hovedtema var diakoni, - og i særlig grad tilbud for de funksjonshemmede.

Menighetens representanter ved soknepresten utfordret kommunen til å delta i et initiativ for å starte sangkoret for funksjonshemmede på nytt, med medlemmer fra hele byen, men med Hoeggen som base. Det handler om å få bevilgning fra kommunen til å engasjere en dirigent og leder for koret.

Ordfører, rådmann og kommunaldirektøren for kultur og næring inviterte til nytt møte i etterkant av visitasen for å drøfte hvordan dette kan skje.

Ordførerens siste ord på møtet var; «dette koret må vi få på plass!»

Kirkelige planer

Dere merker at jeg nå intet mindre en tre ganger har nevnt kirkelige planer, -en utfordring til menighetsrådet om å utarbeide **plan for gudstjenesteliv, diakoni og kirkemusikk**. Og i tillegg vil plan for trosopplæring komme som en forventning når dere forhåpentligvis om ikke lenge får tildelt trosopplæringsmidler.

Arbeidsgiver har et ansvar for at arbeidstaker skal kjenne rammene for sitt arbeid. I dette er de ovennevnte planene viktige.

Tanken med en plan er at det skal være struktur, sammenheng og forutsigbarhet i arbeidet, slik at en kan arbeide både dagsaktuelt og langsiktig. En plan skal være støttende. Ofte er det slik at det er mange oppgaver som ligger der, som aldri har vært nedfelt i et planverk. Alt for mye har levd som tradisjon, overlevert mer eller mindre muntlig, - eller kanskje skrevet ned på enkeltark, - eller finnes kun i folks hoder. Mye er «u-uttalt». Dette er krevende og risikabelt. For det kan ligge makt i det «u-utalte». Og kanskje er det slik at denne makten ikke alltid brukes på rett måte? Derfor er det viktig å få samlet i en plan hva en faktisk gjør, og hva en skal gjøre. Det er planens hensikt.

En plan gir oversikt over det vi har. Det er en vareopptelling, og vil dermed virke bekræftende og støttende. Dessuten vil en plan peke framover, - mot nye utfordringer vi må strekke oss mot. Kunnskapen den enkelte sitter inne med, skal nedfelles i planene.

Takk

Takk for spennende dager i Hoeggen.

Takk til alle ansatte, menighetsråd og frivillige, og soneleder i Strinda prosti.

Takk til prost og kulturrådgiver for god støtte og medarbeiderskap under en krevende, men framfor alt en svært givende visitas.

Gud velsigne Hoeggen menighet.